

Kestävä talous – hämmäinen tabu?

Kestävän kehityksen asiantuntijapaneelin yhteinen viesti Kestävän kehityksen tila ja tulevaisuus -tapahtumaan 31.5.2017.

”KESTÄVÄN TALOUDEN” määrittely lähtee siitä, miten talous asemoidaan suhteessa ihmisten ja ympäristön hyvinvointiin. Sekä kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksessa että hallituksen Agenda2030 toimeenpanosuunnitelmassa todetaan, että tavoitteena on kestävä talous, joka luo hyvinvointia ja elämänlaatua samalla, kun ympäristöhaitat vähenevät. Talouden asemointi kestävän hyvinvoinnin keinoksi ja mahdollistajaksi – eikä itseisarvoiseksi tavoitteeksi – on erinomainen ja edistysellinen lähtökohta kestävän kehityksen politiikalle.

”Kestävä talous” on kuitenkin hämmäinen tabu. Se on ristiriitaisesti tulkittu käsite, jota ei ole kestävän kehityksen politiikka-asiakirjoissa pyrittykään määrittelemään, ja josta ei käydä riittävää yhteiskunnallista keskustelua. Yksille kestävä talous tarkoittaa sitä, että talouden järjestelmä toimii yskimättä, toisille se tarkoittaa kestävää tuotantoa ja kuluusta, kun taas jotkut näkevät kestävän talouden yhteiskunnan perusteita ravisuttavana uutena ajattelutapana, jossa keskeiset talouden käsitteet – talouskasvu mukaan lukien – määritellään uudelleen.

Jotkut pitävät talouskasvua kestävän talouden edellytyksenä, kun taas toiset peräänkuuluttavat kasvuriippumattomuutta. Edes virallinen kestävän kehityksen politiikka ei ole tässä johdonmukainen. YK:n Agenda2030 tavoittelee kestävää talouskasvua, hallituksen Agenda2030 toimeenpanosuunnitelma näkee talouskasvun keskeisenä kestävän kehityksen keinona, kun taas kestävän kehityk-

sen yhteiskuntasitoumuksen suhde kestävään hyvinvointiin on talouskasvusta riippumaton.

Me kestävän kehityksen asiantuntijapaneelissa uskomme siihen, ettei kestävä hyvinvointi edellytä talouskasvua, muttei toisaalta talouden supistumistakaan.

Päätöksenteossa kestävää taloutta voidaan rakentaa erityisesti siellä, missä kestävän kehityksen politiikka ja talouspolitiikka kohtaavat. Mutta kohtaavatko ne? Ainakin tällä hetkellä nämä politiikat ymmärtävät kestävän talouden hyvin eri näkökulmasta. Yhteistä kestävän kehityksen politiikalle ja talouspolitiikalle on kuitenkin se, että ne läpileikkaavat vahvasti kaikkia politiikan lohkoja ja hallinnonaloja. Tulevaisuuden menestyksemme edellyttää, että niiden on siksi kohdattava toisensa entistä synergisemmin.

Onnistuminen kestävän kehityksen politiikassa edellyttää laajapohjaista, monitieteistä ja moninäköalaista ja myös ennakkoluulotonta yhteiskunnallista keskustelua kestävästä taloudesta. Talous on asemoitava kestävän kehityksen keinoksi eikä tavoitteeksi. Sen pohjalta on sitten pohdittava, mihin talous on keino ja millaista edistystä haluamme oikeastaan tavoitella? Keskustelussa on myös huomioitava talouden eri muodot, tarkasteltava taloutta sen eri tasoilla kansallisesta globaaliin ja irtauduttava talouskasvua koskevasta eipäs-juupas-kinastelusta..

Ennen kaikkea on lähdettävä siitä, ettei kestävästä taloudesta keskusteleminen ole vain asiantuntijoita, vaan kaikkia varten!

Lue lisää:

Viisi kärkeä kestävämpään kehitykseen (paneeli): <https://www.sitra.fi/julkaisut/viisi-karkea-kestavampaan-kehitykseen/>

Työn murroksesta keskustellaan liian kapeasti (paneeli / Tuuli Sjöstedt): <https://www.sitra.fi/artikkelit/tyosta-keskustellaan-liian-kapeasti/>

Talous on väline (Eeva Hellström): <https://www.sitra.fi/artikkelit/talous-on-valine/>

Voiko talous olla kestävä? (Jaakko Kiander): <https://www.sitra.fi/blogit/voiko-talous-olla-kestava/>

Kasvun rajoja ei voida ylittää (Jaakko Kiander): <https://www.sitra.fi/blogit/kasvun-rajoja-ei-voida-ylittaa/>

Kestävyiden rakentamista solidaarisuustaloudessa (Tuuli Hirvilampi): <https://www.sitra.fi/blogit/kestavyiden-rakentamista-solidaarisuustaloudessa/>

Yhteiskuntasitoumuksen tavoitteet ja irtikykennän haasteet (Tuuli Hirvilampi): <https://www.sitra.fi/blogit/yhteiskuntasitoumuksen-tavoitteet-ja-irtikykennan/>

Kestävän kehityksen asiantuntijapaneeli

Riippumaton kestävän kehityksen asiantuntijapaneeli tukee ja haastaa kestävän kehityksen toimikunnan työtä sekä Suomen kestävän kehityksen politiikkaa. Sitra isännöi ja fasilitoi paneelin toimintaa.

Eeva Furman (pj)
SYKE
ympäristöpolitiikka

Janne Hukkinen
Helsingin yliopisto
ympäristöpolitiikka

Eva Heiskanen
Kuluttajatutkimuslaitos
kestävä kulutus

Jaakko Kiander
Ilmarinen
talous ja eläkepolitiikka

Heikki Hiilamo
Helsingin yliopisto
sosiaalipolitiikka

Anne Birgitta Pessi
Helsingin yliopisto
kirkkososiologia

Tuuli Hirvilammi
Kokkolan yliopistokeskus
kestävä hyvinvointi

Juho Saari
Itä-Suomen yliopisto
hyvinvointisosiologia

Eeva Hellström
Sitra
fasilitointi

Tuula Sjöstedt
Sitra
viestintä